

เอกสารสำหรับนักเรียน

www.สวนดาด.net

**ชุดกิจกรรมชุมนุมทรายสีในแก้วใส
เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์
ชุดที่ 1**

สวนในโลกใบเล็ก

นางอารี ราชสาร

ครู วิทยฐานะ: ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนโนนหินวิทยายน
ตำบลโนนสะอาด อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น
สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น

คำนำ

ชุดกิจกรรมชุมนุมทรายสีในแก้วใสเพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ ชุดที่ 1 เรื่อง สวนในโลกใบเล็ก ฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อใช้เป็นสื่อเสริมประกอบแผนการกิจกรรมชุมนุมทรายสีในแก้วใส สำหรับนักเรียนโรงเรียนโนนหันวิทยายน อีกทั้งยังเป็นบทเรียนที่นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเองตามศักยภาพของแต่ละบุคคล

ชุดกิจกรรมชุมนุมทรายสีในแก้วใส แบ่งออกเป็น 6 ชุดได้แก่

- ชุดที่ 1 เรื่อง สวนในโลกใบเล็ก
- ชุดที่ 2 เรื่อง เรียนรู้อ่อนลงมือ
- ชุดที่ 3 เรื่อง ทรายสีในแก้วใส
- ชุดที่ 4 เรื่อง สวนสวยในแก้วใส
- ชุดที่ 5 เรื่อง ย่อสวนสวนขึ้น
- ชุดที่ 6 เรื่อง ทะเลทรายในถาดเล็ก

การจัดสวนในภาชนะเป็นการจำลองธรรมชาติลงในภาชนะขนาดเล็ก โดยอาศัยองค์ประกอบศิลป์ในการออกแบบและหลักการออกแบบจัดสวน ทำให้การสอน เรื่อง การจัดสวนในภาชนะค่อนข้างยาก การสร้างชุดกิจกรรมชุมนุมฉบับนี้ขึ้นใช้ จึงเป็นการช่วยให้นักเรียนได้มองเห็นวิธีการเลือกวัสดุอุปกรณ์การจัดสวนในภาชนะ ขั้นตอนการออกแบบ พร้อมกับขั้นตอนการปฏิบัติงานจัดสวนในภาชนะอีกด้วย

ข้าพเจ้าหวังเป็นอย่างยิ่งว่าชุดกิจกรรมชุมนุมทรายสีในแก้วใสเพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ เรื่อง สวนในโลกใบเล็ก ฉบับนี้ คงเป็นประโยชน์กับการเรียนการสอนกิจกรรมชุมนุม สื่อสอนเสริมกลุ่มวิชางานเกษตรและผู้ที่ศึกษาค้นคว้าพอสมควร

อารี ราชสาร

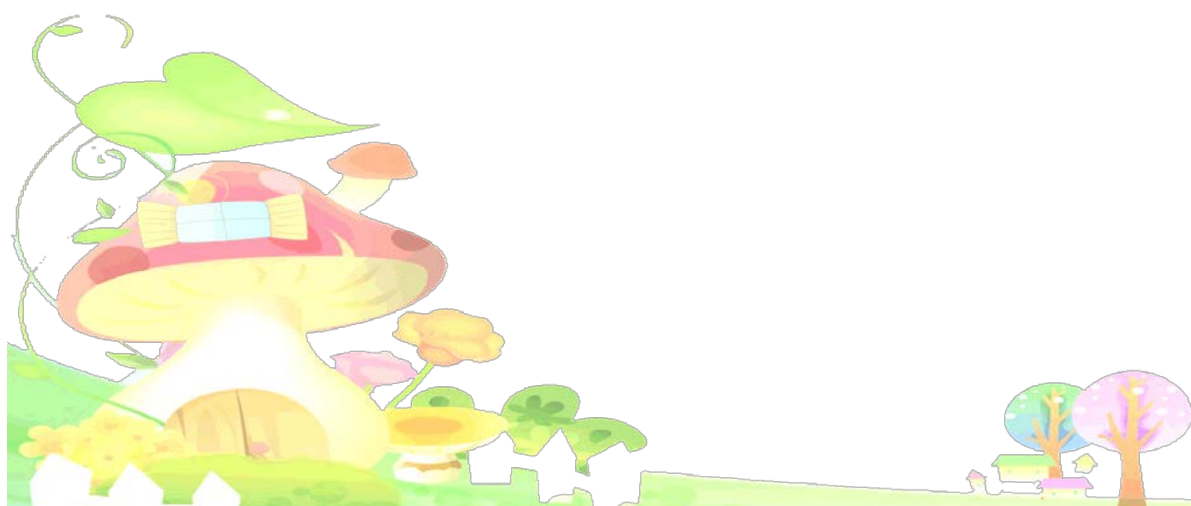

www.สวนดาด.net

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
คำแนะนำสำหรับนักเรียน.....	1
การทำงานกลุ่ม.....	2
ชุดกิจกรรมชุมนุม.....	3
บัตรคำสั่ง.....	3
ใบความรู้.....	5
บัตรกิจกรรมที่ 1.1.....	13
บัตรกิจกรรมที่ 1.2.....	15
เฉลยบัตรกิจกรรมที่ 1.1.....	19
แบบบันทึกกิจกรรมที่ 1.2.....	21
เอกสารอ้างอิง.....	22
แบบประเมินพฤติกรรมการเรียน.....	23
แบบประเมินคุณภาพผลงาน.....	24

คำแนะนำสำหรับนักเรียน ชุดกิจกรรมที่ 1 เรื่อง สวนในโลโก้ใบเล็ก

- คำชี้แจง** ให้นักเรียนอ่านคำชี้แจงให้เข้าใจ แล้วปฏิบัติตามลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้
1. ประธานกลุ่มอ่านบัตรคำสั่งให้สมาชิกในกลุ่มฟังและร่วมกันปฏิบัติกิจกรรมตามลำดับขั้นตอนที่ได้บอกไว้ในบัตรคำสั่ง โดยเลขานุการกลุ่มเป็นผู้บันทึกข้อมูล
  2. สมาชิกในกลุ่มศึกษาใบความรู้ เรื่อง สวนในโลโก้ใบเล็ก ในชุดกิจกรรมที่ 1
  3. สมาชิกในกลุ่มร่วมกับสรุปเนื้อหา เรื่อง สวนในโลโก้ใบเล็ก
  4. ประธานกลุ่มอ่านบัตรกิจกรรม แล้วให้นักเรียนร่วมมือกันในกลุ่มปฏิบัติกิจกรรมที่ 1.1
  5. ตรวจสอบกิจกรรมที่ 1.1 กับแบบเฉลย และส่งตัวแทนนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน
  6. ประเมินผลการปฏิบัติกิจกรรมด้วยตัวเองจากแบบประเมิน
  7. ประธานกลุ่มอ่านบัตรกิจกรรมที่ 1.2 แล้วให้นักเรียนร่วมมือกันวางแผนทำสมุดทำมือเกี่ยวกับประเภทของการจัดสวนในภาชนะ โดยนำข้อมูลและรูปภาพมาปฏิบัติกิจกรรมในชั่วโมงที่ 2
  8. ปฏิบัติกิจกรรมตามบัตรกิจกรรมที่ 1.2 ตามหัวข้อที่ได้รับมอบหมาย
  9. เมื่อปฏิบัติกิจกรรมเสร็จเรียบร้อยแล้ว ให้ส่งแบบบันทึกผลการปฏิบัติกิจกรรม ผลงานกลุ่มและเก็บอุปกรณ์ เอกสารสำหรับนักเรียนให้เรียบร้อย
  10. สมาชิกในกลุ่มร่วมอภิปรายและสรุปผลการศึกษา
  11. สมาชิกในกลุ่มส่งตัวแทนออกมารายงานหน้าชั้น
  12. แนะนำให้นักเรียนศึกษาและเพิ่มเติมใน

www.สวนถาด.net

www.kruaree.in.th

การทำงานกลุ่ม

ก. บทบาทของผู้นำกลุ่ม มีหน้าที่คือ

1. ควบคุมการดำเนินกิจกรรมภายในกลุ่มให้เป็นระเบียบเรียบร้อย
2. เป็นผู้ดำเนินการประกอบกิจกรรมของกลุ่ม
3. เป็นผู้ติดต่อกับครู เมื่อพบปัญหาหรือข้อสงสัย
4. รายงานหรือแจ้งให้ครูทราบ เมื่อประกอบกิจกรรมเสร็จ
5. หลังจากสมาชิกภายในกลุ่มประกอบกิจกรรมตามแผนการจัดกิจกรรมเสร็จแล้ว เก็บแบบบันทึกกิจกรรม แบบฝึกหัด กระดาษคำตอบ ส่งครูตามกำหนดเวลา

ข. บทบาทของสมาชิกภายในกลุ่ม มีหน้าที่คือ

1. ปฏิบัติกิจกรรมด้วยความตั้งใจให้ทันเวลา โดยไม่ชวนเพื่อนคุยหรือเล่น
2. ตั้งใจตอบคำถามอย่างเต็มความสามารถ และปฏิบัติตามขั้นตอนในการทำกิจกรรม
3. ไม่ควรปรึกษากันเสียงดังเกินไป จนรบกวนกลุ่มอื่น ๆ
4. ช่วยกันเก็บวัสดุ อุปกรณ์ สื่อการเรียนต่าง ๆ จัดโต๊ะ เก้าอี้ ให้อยู่ในสภาพเรียบร้อย และทำความสะอาด

ชุดกิจกรรมชุดบ่ม ชุดที่ 1 เรื่อง สวนในโลโก้เล็ก

ผลการเรียนรู้

อธิบายความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการจัดสวนในภาชนะได้

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. อธิบายความหมาย ความสำคัญและประโยชน์ของการจัดสวนในภาชนะได้
2. จำแนกประเภทของการจัดสวนในภาชนะลงในสมุดทำมือได้
3. เปรียบเทียบการจัดสวนในภาชนะและการจัดสวนหย่อมได้

ทักษะ/กระบวนการ

1. การสังเกต
2. การลงความเห็นจากข้อมูล
3. การจัดกระทำและสื่อความหมายข้อมูล

ส่วนประกอบในชุดกิจกรรมการเรียนรู้

1. บัตรคำสั่ง
2. ใบความรู้ เรื่อง สวนในโลโก้เล็ก
3. บัตรกิจกรรมที่ 1.1 เรื่อง สวนในโลโก้เล็ก
4. แบบบันทึกกิจกรรมที่ 1.1
5. บัตรกิจกรรมที่ 1.2
6. แบบบันทึกกิจกรรมที่ 1.2

บัตรคำสั่ง

คำชี้แจง ให้นักเรียนแต่ละคนปฏิบัติตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. นักเรียนสามารถศึกษาเป็นรายบุคคลตามระดับความสามารถและเป็นรายกลุ่ม ซึ่งควรมีสมาชิกประมาณกลุ่มละ 4-5 คนในแต่ละกลุ่ม (คละ เก่ง ปานกลาง อ่อน)
2. อ่านคำชี้แจงในการใช้ชุดกิจกรรมชุมชน
3. ศึกษาใบความรู้ เรื่อง สวนในโลโก้เล็ก ด้วยความตั้งใจ
4. ศึกษาใบกิจกรรม
5. ปฏิบัติตามใบกิจกรรม
6. บันทึกผลการทำกิจกรรมลงในแบบบันทึกกิจกรรม
8. ทำแบบฝึกหัดรายบุคคล

เวลาที่ใช้ 3 ชั่วโมง

ใบความรู้ที่ 1

เรื่อง สวนในโลกใบเล็ก

ชุดกิจกรรมชุมนุมทรายสีในแก้วใส
 เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์
 สำหรับนักเรียนโรงเรียนโนนหินพิทยาน

สวัสดิ์ดีดะ นักเรียงนวนิทัศน์คุณครู
มีเรื่องน่าสนใจเกี่ยวกับการ
จัดสวนย่อส่วนมาแนะนำ
นะคะ ตามครูมาเลขดะ

การจัดสวนเป็นการนำความรู้ด้านการเพาะปลูกไม้ดอกไม้ประดับและทัศนศิลป์มาผสมผสานกัน โดยใช้จินตนาการในการสร้างสรรค์ ออกแบบจัดเตรียมพันธุ์ไม้ วัสดุอุปกรณ์ และจัดตกแต่งสวนในรูปแบบใหม่ที่สวยงาม ซึ่งอาจจำลองแบบมาจากธรรมชาติ หรือย่อส่วนทิวทัศน์ธรรมชาติลงในภาชนะ

การจัดสวนในภาชนะ

ความหมาย

สวนในภาชนะ คือ การจัดสวนโดยการจำลองธรรมชาติและเรื่องราวต่าง ๆ มาไว้ในภาชนะที่กำหนด เช่น ตู้กระจก ตู้เลี้ยงปลา ขวดปากกว้าง ถาดดินเผา ก้นลิ้น เป็นต้น

ประเภทของการจัดสวนในภาชนะ

1. **การจัดสวนในถาด** เป็นการจัดสวนที่ใช้ต้นทุนต่ำกว่าการจัดสวนชนิดอื่น ต้องใช้ความละเอียดอ่อนและพิถีพิถันอย่างมากในการจัด สามารถใช้พันธุ์ไม้และของตกแต่งต่าง ๆ จัดสวนได้โดยไม่จำกัดชนิด และจำนวนตามจินตนาการ

ที่มา : <http://www.bloggang.com/mainblog.php?id=kasetsuphan&month=01-12-2007&group=6&gblog=22>

2. **การจัดสวนในตู้** เป็นการจัดสวนที่ใช้ตู้ปลาขนาดต่าง ๆ เป็นภาชนะในการจัด ส่วนมากจะใช้พันธุ์ไม้ประดับในร่มและใช้ทรายย้อมสีต่างๆ แต่งลวดลายข้างตู้และด้านล่างของสวนโดยรอบ การจัดสวนในตู้เรียกว่า สวนตู้แบบขึ้น

ที่มา : http://202.143.148.86/tjk/gardenArt/chapter1_1.html

3. **การจัดสวนในขวด** เป็นการจัดสวนที่ใช้ขวดที่มีรูปร่างลักษณะแปลก ๆ และสวยงาม โดยอาจเป็น ขวดปากกว้างหรือขวดปากแคบก็ได้พันธุ์ไม้ที่นิยมใช้จัด เป็นไม้ประดับในร่มที่มีขนาดเล็ก และใช้ทรายย้อมสี หรือหินสีตกแต่งลวดลายพื้นล่างโดยรอบ

ที่มา : <http://www.forfur.com/blog/detail/481>

4. **การจัดสวนในโหลแก้ว** เป็นการจัดสวนที่มีตั้งแต่ขนาดกลางจนถึงขนาดใหญ่ในโหลแก้วรูปทรงต่าง ๆ พันธุ์ไม้ที่ใช้จัดโดยมากจะเป็นพวก กระบองเพชรหรือไม้ควม่น้ำรูปแบบที่นิยมจัดเป็นลักษณะสวนทะเล ทรายเรียกอีกอย่างหนึ่งว่าการจัดสวนแก้วแบบแห้ง

ที่มา : <http://thaimisc.pukpik.com/>

freewebboard/php/vreply.php?user=sanguanmaejo25&topic=396&page=673

รูปแบบของการจัดสวนในภาชนะ

สวนขนาดย่อมที่เรารู้จักและคุ้นเคยมีหลากหลายสไตล์ด้วยกัน ไม่ว่าจะเป็นการจัดต้นไม้ในถาด โดยกำหนดทัศนียภาพหลากหลายรูปแบบ ตามแต่จินตนาการ อาทิ ภูเขา ทะเล ชายฝั่ง บ้างก็เน้นส่วนประกอบประเภทหิน ดิน ทราย และต้นไม้เป็นหลัก หรือจัดแบบไม้เถาหิน ไม้ตกกระถางและแจกัน การจัดสวนแบบย่อส่วนนี้ อาศัยองค์ประกอบเพียงเล็กน้อย นั่นคือ ความคิดสร้างสรรค์ และเวลาว่าง สำหรับผู้ที่อยากลงมือตกแต่งสวนขนาดจิ๋วให้สวยและได้น้ำหนัก สัดส่วนที่ดีแล้ว ต้องค่อยเป็นค่อยไป อย่าใจร้อน ควรจะฝึกฝนการใช้สีสันทัน การจัดแต่งรูปทรง การจัดกลุ่มต้นไม้ให้ผสมผสานกลมกลืน หรือขัดแย้งกันอย่างพอเหมาะ ศึกษาธรรมชาติของต้นไม้ การปลูกและความละเอียดอ่อนในการดูแล รวมถึงการเลือกขนาด รูปทรง และสีสันทันของภาชนะ ให้เหมาะกับพันธุ์ไม้ และรูปแบบสวนที่กำหนดไว้ ที่สำคัญคือ ไม่ควรมีจุดเด่นมากเกินไปในสวน เพราะจะทำให้ดูเลอะเทอะ อาจทำให้ความสวยงามลดลงได้ สำหรับผู้ที่เชี่ยวชาญการจัดสวนขนาดย่อมแล้ว การจัดสวนจริงก็ไม่ใช่ว่าเรื่องที่ยาก เนื่องจากคุ้นเคยกับการออกแบบ และมองภาพรวมของสวนออกแล้วนั่นเอง

ที่มา : http://www.qsbg.org/database/webnews/NewsDetail.asp?News_ID=789

การจัดสวนในภาชนะ มีดังนี้

1. สวนที่มีลักษณะคล้ายกับแจกัน

การจัดสวนลักษณะนี้มี 2 ลักษณะคือ สวนไม้ดอก และสวนไม้ใบ สวนไม้ดอกจะนิยมการจัดเป็นกลุ่มไม้ดอกหรือ กัลว่ยไม้ ในภาชนะที่แตกต่าง กันไป ตามสไตล์ อาทิเช่น กระถาง เครื่องเคลือบ เครื่องจักสาน โลหะ รูปทรงต่างๆ ตามแต่จุดมุ่งหมายในการจัดทำ ซึ่งส่วนใหญ่แล้วการจัดสวนประเภทนี้ นิยมจัดเพื่อเป็นของขวัญ และตกแต่งสถานที่ เนื่องจากมีความแข็งแรง และทนทานกว่าการจัดเป็นช่อดอกไม้ อีกทั้งสามารถย้ายภาชนะได้เมื่อพันธุ์ไม้ เจริญเติบโตขึ้น ส่วนความยาวนานของอายุการใช้งานนั้นขึ้นอยู่กับประเภทพันธุ์ไม้ ซึ่งไม้ดอกล้มลุกย่อมมีอายุสั้นกว่าไม้ใบ เป็นต้น

ลักษณะการจัดสวน ควรจัดพันธุ์ไม้ที่มีอุปนิสัยเดียวกัน หรือคล้ายกัน อยู่ด้วยกัน เพื่อความสะดวกในการดูแล ลักษณะนิสัยของพันธุ์ไม้แบ่งออกเป็นกลุ่มได้ดังนี้คือ ไม้ที่ชอบแสงรำไร ไม้หน้า ไม้ที่ชอบแสงแดด ไม้ชอบน้ำ และกัลว่ยไม้ สำหรับผู้ที่ชอบความแตกต่างอาจลองปลูกพันธุ์ไม้ที่มีอุปนิสัยแตกต่างกันไว้ด้วยกันก็ได้ โดยการแบ่งสัดส่วนดินปลูก เครื่องปลูก การให้น้ำ และควรหมั่นดูแลอย่างสม่ำเสมอ ไม่เช่นนั้นไม้อาจเสียหายเสียความงามได้

ที่มา : <http://www.nanagarden.com/%E0%B8%AA%E0%B8%A7%E0%B8%99%E0%B8%88%E0%B8%B4%E0%B9%8B%E0%B8%A7-154818-4.html>

2. ส่วนย่อยส่วนจากจินตนาการหรือทิวทัศน์

2.1 ส่วนย่อยส่วนทิวทัศน์ภูเขาโดยใช้ก้อนหินจริง หรือท่อนไม้

ลักษณะการจัดสวน อาจจงใจให้เห็นภาพภูเขาขนาดใหญ่ หรือแง่มุมของก้อนหินซึ่งมีดอกไม้ ต้นไม้ขนาดเล็กขึ้นแทรกอยู่ ภาพที่น่าเสนอมอาจมีส่วนประกอบเป็นสิ่งก่อสร้างจำลอง เช่น สะพาน เรือ รวมถึงคนและสัตว์ชนิดต่างๆ หากต้องการปลูกต้นไม้ในกระถางแล้ว ควรเลือกกระถางที่ไม่ตื้นหรือลึกจนเกินไป ควรมีเนื้อที่ใต้ดินหรือ เครื่องปลูก หากเป็นส่วนประเภท ต้นไม้เกาะหิน เกาะไม้ หรือไม้ถูกน้ำเซาะ เช่น ต้นไม้จำพวกไทร อาจใช้ภาชนะลักษณะแบน บาง มีขอบยกขึ้นเล็กน้อยเพื่อหล่อเลี้ยงน้ำ เพื่อให้ภาพเกาะกลางน้ำ หรือท่อนไม้ลอยน้ำ การเลือกหินควรพิจารณา ขนาด สี สัน ทรวดทรง ลวดลาย ในเนื้อหิน มุมมองที่สะดวกตา สวยงาม และมีฐานที่มั่นคง ไม่เช่นนั้นอาจใช้ปูนยึดหินไว้กับถาด หรือหนุนให้มั่นคงด้วยหินก้อนเล็กๆ การจัดแต่งควรให้ขนาดหินเหมาะสมกับถาดที่ใช้ ไม่ควรให้ใหญ่โตจนดูอึดอัด หรือเล็กจนดูอ้างว้างขาดสมดุล

ที่มา : http://www.bonsaibaan.com/index.php?mo=18&display=view_single&pid=190656

2.2 สวนย่อส่วนทิวทัศน์ทั่วไป

จัดเป็นสวนที่เปิดกว้างด้านความคิดสร้างสรรค์ ผู้จัดสามารถ ออกแบบตกแต่ง ได้หลากหลายทิวทัศน์ หลายเรื่องราว อาทิ ภาพในจินตนิยาย ชีวิตชนบท ทิวทัศน์ในแหล่งท่องเที่ยวที่ชื่นชอบ รวมถึงการจัดสวนเพื่อแสดงเอกลักษณ์ของประเทศ หรือยุคสมัย ก็ได้เช่นกัน หัวใจสำคัญของสวนประเภทนี้อยู่ที่เรื่องราว และองค์ประกอบที่ นำเสนอ ดังนั้นผู้จัดจึงต้องเอาใจใส่ในรายละเอียดของเนื้อหา วัสดุตกแต่ง รูปร่างของ ต้นไม้ และลักษณะ รูปร่าง สี สัน รวมถึงขนาดของภาชนะ ซึ่งจะสร้างความประทับใจให้กับ ผู้พบเห็น และผู้ที่ได้รับเป็นของขวัญ ได้เป็นอย่างดี

ที่มา : <http://www.mclgarden.com/>

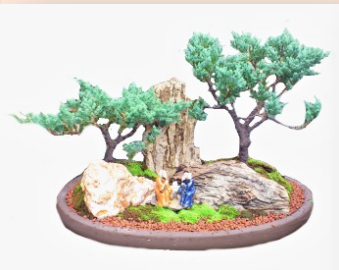
การนำสวนในภาชนะไปใช้ประโยชน์

1. มอบเป็นของขวัญ ของฝาก หรือของที่ระลึกให้แก่ผู้อื่นเนื่องในโอกาสสำคัญต่าง ๆ

ที่มา : <http://th.88db.com/thailand/Central-Region+Nonthaburi/Flower-Gift-Delivery/Flower-Shop/ad-746402/>

2. นำไปจำหน่ายเพื่อสร้างรายได้ให้แก่ตนเองและครอบครัว

ที่มา : <http://www.siamflorist.com/plants.html>

3. ใช้เป็นสื่อประกอบการเรียนรู้ด้านการเกษตร เช่น ศึกษาการเจริญเติบโตของพืชที่ปลูกในสวนถาด สวนแก้ว หรือสวนขวด การดูแลพันธุ์พืช ตลอดจนวิธีการขยายพันธุ์พืช เป็นต้น

บัตรกิจกรรมที่ 1.1

เรื่อง สวนใบโลกใบเล็ก

ตอนที่ 1

ชื่อสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

คำชี้แจง จงเติมคำหรือข้อความลงในช่องว่าง

1. การจัดสวนในภาชนะหมายถึง.....
.....
2. ประโยชน์ของการจัดสวนในภาชนะ ได้แก่
  - 2.1.....
  - 2.2.....
  - 2.3.....
3. การจัดสวนในภาชนะ แบ่งออกเป็น.....ประเภท ได้แก่
  - 3.1.....
  - 3.2.....
  - 3.3.....
  - 3.4.....

ตอนที่ 2

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนแผนผังวงวนน์ ไคอะแกรม (The Venn Diagram) แสดงองค์ประกอบที่เหมือนกันและต่างกันของสวนหย่อมและสวนในภาชนะ

สวนหย่อม

สิ่งที่เหมือนกัน

สวนในภาชนะ

กิจกรรมที่ 1.2

สมุดทำมือ

จุดประสงค์ของกิจกรรม

จัดทำสมุดทำมือจำแนกประเภทของการจัดสวนในภาชนะได้

อุปกรณ์

1. กระดาษ 100 ปอนด์
2. กระดาษสา
3. ฝ้ายเศษ
4. กาว
5. ห่วงทองเหลือง
6. ภาพการจัดสวนในภาชนะ

วิธีทำ

1. แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ๆ ละ 5 คน เลือกประธาน รองประธาน เลขานุการ กลุ่ม
2. เลือกหัวหน้าในการทำสมุดทำมือ กลุ่มละ 1 หัวข้อ ได้แก่
  - 1) การจัดสวนแก้ว
  - 2) การจัดสวนขวด
  - 3) การจัดสวนถาดขึ้น
  - 4) การจัดสวนถาดแห้ง
3. จัดทำสมุดทำมือ ดังนี้
  - 1) สืบค้นข้อมูลและรูปภาพที่ต้องการในอินเทอร์เน็ต
  - 2) เรียบเรียงข้อมูล
  - 3) ตัดกระดาษ 100 ปอนด์ให้ได้ขนาดที่ต้องการ จำนวน 10 หน้า
  - 4) ตัดตาไก่ ห่วง ทำปก
  - 5) ตกแต่งให้สวยงาม
  - 6) ตัดเนื้อหาให้สมบูรณ์

สมุดทำมือ

หนังสือทำมือคืออะไร? หนังสือทำมือคือหนังสือที่เราขีด ๆ เขียน ๆ เองเอง ทำขึ้นฉบับเอง ซื้อมือเอง เขียนเล่มเอง โดยไม่ผ่านโรงพิมพ์ โดยไม่มีรูปแบบตายตัวที่แน่นอน ขึ้นอยู่กับความคิดสร้างสรรค์ของผู้จัดทำ หนังสือทำมือนี้เป็นอีกทางเลือกหนึ่งของนักออกแบบเขียน ที่ทำงานมาจากกระดาษแผ่นงานเขียน - ความดีดสู้สาธารณะชน ซึ่งแน่นอนที่นักออกแบบเขียนเหล่านั้นเป็นผู้ที่ซึ่งมีอิสระในการถ่ายทอดทุกความรู้สึกผ่านมันสมองและสองมือ โดยปราศจากกฎเกณฑ์และเป็นอิสระจากการควบคุมดูแลทางกลไกของการตลาดด้านสิ่งพิมพ์หนังสือทำมือเริ่มจากคนกลุ่มเล็ก ๆ และขยายวงกว้างแทรกซึมไปในมุมหนึ่งของสังคม เป็นอีกกระแสหนึ่งที่น่าจับตา

อุปกรณ์ทำสมุดทำมือ

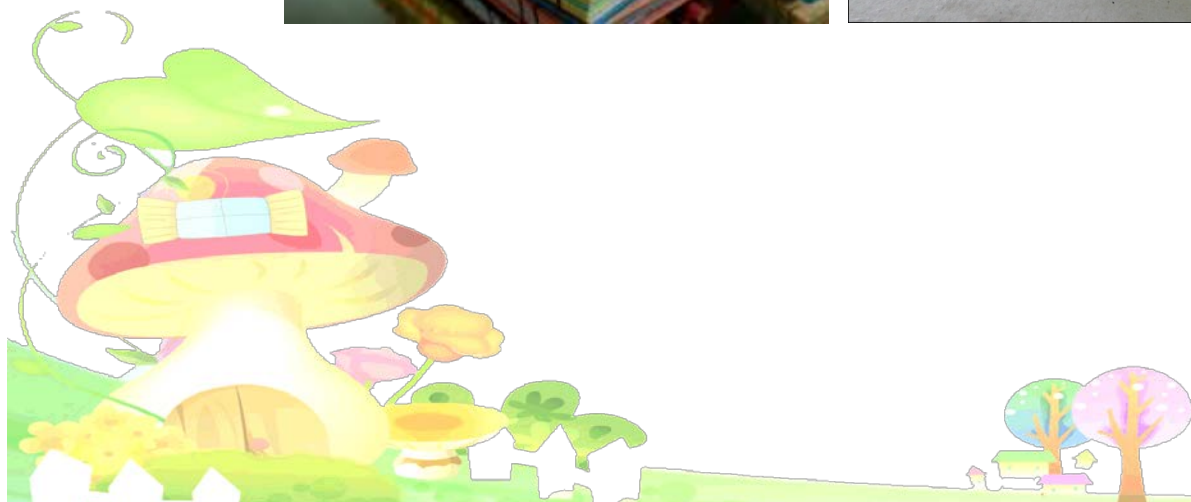
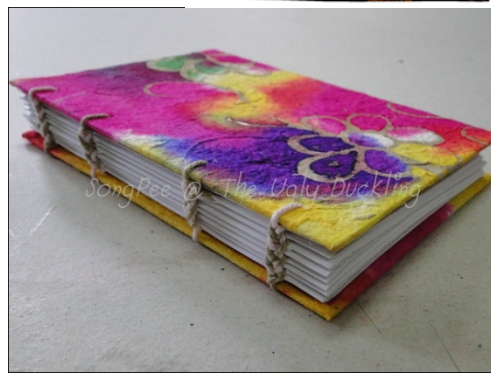
1. ฝาฝาข้างในกับกระดาษ หรือฝาชนิดอื่น สำหรับหุ้มทำปก
2. ฟองน้ำ สำหรับรองด้านในปกหน้า
3. กระดาษแข็ง สำหรับทำปก
4. กาวสปรอย / กาวลาเทกซ์ / พู่กัน
5. เข็ม / ด้าย
6. กระดุม
7. ขางรัดผม เลือกลงดสีที่เข้ากับสีของผ้า
8. หนังสือหรือสมุดที่จะใช้ทำ ตัดแต่งขนาดและเส้นให้เรียบร้อย

วิธีทำสมุดทำมือ

	<p>1. ตัดกระดาษแข็งให้ใหญ่กว่าด้านใน นามางถึงสมุดหรือหนังสือที่ทำ - เจ็บเล่มไว้แล้ว) ตัดออกเป็น 3 ส่วน ดังรูปประกอบ ดึงด้านข้างขวาและแกนกลาง ส่วนของด้านหน้า ฟันทกาวสปรังติดฟองน้ำตัดให้ได้ตามขนาด</p>
	<p>2. ตัดผ้าสีทึบใช้ทำปก ให้มีขนาดกว้างกว่ากระดาษแข็งที่ตัดไว้แล้ว ฟันทกาวสปรังที่ตัวกระดาษแข็งหน้าไปทางบนผ้าสีทึบใช้ทึบเพื่อไม่ให้มีการงัดติด ให้จัดวางตามรูปประกอบ แล้วพับลงมาตามขอบโดยติดกาวกลางทาบไว้ด้านหลัง ตัดสายรัดผมมาทำที่คล้องปกดังตัวอย่างโดยใช้กาวกลางทาบและใช้กระดาษติดไว้ทั้งหมด เจ็บกระดาษติดที่ปกหน้าโดยกระด้างให้พอดี</p>
	<p>3. นำสมุดหรือหนังสือที่เจ็บเล่มไว้แล้ว มาติดกับปกให้แน่น โดยใช้กระดาษแผ่นบางจัดระหว่างตัวปกนอกกับปกใน</p>
	<p>เป็นอันเสร็จ: คุณผู้อ่านก็จะได้นั่งหนังสือทำมือ หรือสมุดทำมือที่ทำด้วยตัวเอง ไม่ยากเลยใช่ไหมคะ?</p>

ตัวอย่างสมุดทำมือ

บัตรเฉลยกิจกรรมที่ 1.1

เรื่อง สวนใบโลกใบเล็ก

ตอนที่ 1

ชื่อสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

คำชี้แจง จงเติมคำหรือข้อความลงในช่องว่าง

1. การจัดสวนในภาชนะ หมายถึง การจัดสวนโดยการจำลองธรรมชาติและเรื่องราวต่าง ๆ มาไว้ในภาชนะที่กำหนด เช่น ตู้กระจก ตู้เลี้ยงปลา ขวดปากกว้าง ถาดดินเผา ก้นลึก เป็นต้น
2. ประโยชน์ของการจัดสวนในภาชนะ ได้แก่
  - 2.1 มอบเป็นของขวัญ ของฝาก หรือของที่ระลึกให้แก่ผู้อื่น เนื่องในโอกาสสำคัญต่าง ๆ
  - 2.2 นำไปจำหน่ายเพื่อสร้างรายได้ให้แก่ตนเองและครอบครัว
  - 2.3 ใช้เป็นสื่อประกอบการเรียนรู้ด้านการเกษตร เช่น ศึกษากาเรียมเติบโตของพืชที่ปลูกในสวนถาด สวนแก้ว หรือสวนขวด การดูแลพันธุ์พืช ตลอดจนวิธีการขยายพันธุ์พืช เป็นต้น
3. การจัดสวนในภาชนะ แบ่งออกเป็น...4...ประเภท ได้แก่
  - 3.1 การจัดสวนในถาด
  - 3.2 การจัดสวนในตู้
  - 3.3 การจัดสวนในขวด
  - 3.4 การจัดสวนในโหลแก้ว

ตอนที่ 2

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนแผนผังเวนนี ไคอะแกรม (The Venn Diagram) แสดงองค์ประกอบที่เหมือนกันและต่างกันของสวนขนาดใหญ่ และสวนในภาชนะ

สวนหย่อม

1. ทำบนพื้นดินจริง
2. ใช้ต้นไม้ขนาดใหญ่

สิ่งที่เหมือนกัน

1. ใช้ดินปลูกเหมือนกัน
2. ใช้หลักการออกแบบ
3. ใช้องค์ประกอบศิลป์
4. จำลองการจัดจากธรรมชาติ

1. จัดในภาชนะ
2. ใช้ต้นไม้แคระ

สวนในภาชนะ

แบบบันทึกกิจกรรมที่ 1.2

สมุดทำมือ เรื่อง สวนในโลกลittle

กลุ่มที่.....

สมาชิกกลุ่ม 1.....
 2.....
 3.....
 4.....
 5.....

บันทึกผลการทำกิจกรรม

ตาราง บันทึกการทำกิจกรรม

รายการ	ผลการสังเกต
การวางแผน	
การออกแบบ	
ผลงาน	
ความคิดสร้างสรรค์	

สรุปผลการทำกิจกรรม

.....
 .....

คำถามหลังการทำกิจกรรม

.....
 .....

เอกสารอ้างอิง

- กศน.ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ, สถาบัน. (2552). สวนสวยในแก้วใส.
 ธนิตย์ เสนีย์ชัย. (2550). การจัดสวนถาด แบบทันสมัย. พิมพ์ครั้งที่ 2.
 กรุงเทพฯ : บริษัทนพบุรุษการพิมพ์ จำกัด.
 บุคคล จิตสำรวย. (2553). จัดสวนถาด. กรุงเทพฯ : เอไอเอส.
 ผศ.รัชนีวรรณ เฟื่องปรีชา และอาจารย์สายใจ เจริญรัตน์. (2552).
 ศิลปะการจัดทรายสีในแก้วใส. กรุงเทพฯ : บริษัทสถาพรบุ๊คส์.
 มัณฑุสา วัฒนพร. (2545). การจัดสวนถาด. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : บ้านและสวน.
 เอกวิทย์ หาสนนท์. (2554). Terrarium สวนสวยในแก้วใส. กรุงเทพฯ :
 สำนักพิมพ์บ้านและสวน.

http://www.freesplans.com/FP_decor/FP_view.asp?id=187

สมุดทำมือ

<http://celehandmademon.wordpress.com/2012/01/20/%E0%B8%A7%E0%B8%B4%E0%B8%98%E0%B8%B5%E0%B8%97%E0%B8%B3%E0%B8%AB%E0%B8%99%E0%B8%B1%E0%B8%87%E0%B8%AA%E0%B8%B7%E0%B8%AD%E0%B8%97%E0%B8%B3%E0%B8%A1%E0%B8%B7%E0%B8%AD/>

แบบสังเกตการปฏิบัติกิจกรรม
ชื่อกิจกรรม.....

คำชี้แจง จงทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องพฤติกรรมที่สังเกตได้

กลุ่มที่	ชื่อ-นามสกุล	ผลการประเมิน																ผลการประเมิน			
		ความ ร่วมมือ				ความ รับผิดชอบ				ความตรงต่อ เวลา				ความซื่อสัตย์							
		4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1				

ระดับคุณภาพ

- 4 คะแนน หมายถึง นักเรียนมีพฤติกรรมนั้น 5 ครั้งขึ้นไป
- 3 คะแนน หมายถึง นักเรียนมีพฤติกรรมนั้น 4-5 ครั้ง
- 2 คะแนน หมายถึง นักเรียนมีพฤติกรรมนั้น 2-3 ครั้ง
- 1 คะแนน หมายถึง นักเรียนมีพฤติกรรมนั้น 1 ครั้งหรือไม่ปรากฏ

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

- 3.51-4.00 คะแนน หมายถึง มีระดับพฤติกรรมการเข้าร่วมในระดับดีมาก
- 2.51-3.50 คะแนน หมายถึง มีระดับพฤติกรรมการเข้าร่วมในระดับดี
- 1.51-2.50 คะแนน หมายถึง มีระดับพฤติกรรมการเข้าร่วมในระดับปานกลาง
- 1.00-1.50 คะแนน หมายถึง มีระดับพฤติกรรมการเข้าร่วมในระดับน้อย

เกณฑ์การผ่าน นักเรียนต้องได้รับการตัดสินคุณภาพระดับปานกลางขึ้นไป

ลงชื่อ ..... ผู้ประเมิน

แบบประเมินคุณภาพผลงาน

ชื่อผลงาน.....

- คำชี้แจง: 1. ให้ทำเครื่องหมาย(/)ลงในช่อง"คะแนน"ตามเกณฑ์การประเมินของทุกพฤติกรรม
 2. รวมตัวเลขคะแนนที่ทำเครื่องหมายถูกของทุกพฤติกรรมลงในช่อง "คะแนนรวม"
 3. หาค่าเฉลี่ยจากคะแนนรวมลงในช่อง "คะแนนเฉลี่ย" แล้วนำคะแนนเฉลี่ยเปรียบเทียบกับเกณฑ์การผ่าน

กลุ่ม ที่	ชื่อ-นามสกุล	รายการประเมิน								คะแนน รวม	คะแนน เฉลี่ย
		กิจกรรมที่ 1.1				กิจกรรมที่ 1.2					
		4	3	2	1	4	3	2	1	8	4

ข้อบ่งชี้คุณภาพ

กิจกรรมที่ 1.1 พิจารณาจากมีความตั้งใจทำกิจกรรม ให้ความร่วมมือกับกลุ่ม ผลงานถูกต้อง สมบูรณ์ ส่งงานตามกำหนด

กิจกรรมที่ 1.2 พิจารณาจากมีความตั้งใจร่วมกิจกรรม การให้ความร่วมมือกับกลุ่ม ผลงานประณีต สวยงาม สมบูรณ์ ส่งงานตามกำหนด

ระดับคุณภาพ

- 4 คะแนน หมายถึง นักเรียนมีพฤติกรรมนั้น 5 ครั้งขึ้นไป
- 3 คะแนน หมายถึง นักเรียนมีพฤติกรรมนั้น 4-5 ครั้ง
- 2 คะแนน หมายถึง นักเรียนมีพฤติกรรมนั้น 2-3 ครั้ง
- 1 คะแนน หมายถึง นักเรียนมีพฤติกรรมนั้น 1 ครั้งหรือไม่ปรากฏ

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

- 3.51-4.00 คะแนน หมายถึง มีระดับพฤติกรรมการเข้าร่วมในระดับดีมาก
- 2.51-3.50 คะแนน หมายถึง มีระดับพฤติกรรมการเข้าร่วมในระดับดี
- 1.51-2.50 คะแนน หมายถึง มีระดับพฤติกรรมการเข้าร่วมในระดับปานกลาง
- 1.00-1.50 คะแนน หมายถึง มีระดับพฤติกรรมการเข้าร่วมในระดับน้อย

เกณฑ์การผ่าน นักเรียนต้องได้รับการตัดสินคุณภาพระดับปานกลางขึ้นไป

ลงชื่อ ..... ผู้ประเมิน

แบบประเมินความคิดสร้างสรรค์

กิจกรรม.....

- คำชี้แจง:**
1. ให้ทำเครื่องหมาย(/)ลงในช่อง"คะแนน"ตามเกณฑ์การประเมินของทุกพฤติกรรม
  2. รวมตัวเลขคะแนนที่ทำเครื่องหมายถูกของทุกพฤติกรรมลงในช่อง "คะแนนรวม"
  3. หาค่าเฉลี่ยจากคะแนนรวมลงในช่อง "คะแนนเฉลี่ย" แล้วนำคะแนนเฉลี่ยเปรียบเทียบกับเกณฑ์การผ่าน

กลุ่มที่	พฤติกรรม	ความคิดสร้างสรรค์				คะแนนรวม	คะแนนเฉลี่ย	ร้อยละ
		ความคิดริเริ่ม	ความคิดคล่องแคล่ว	ความคิดยืดหยุ่น	ความคิดละเอียดลออ			
ชื่อ-สกุล	คะแนน	4	4	4	4	16	4	

เกณฑ์การประเมิน แยกตามลักษณะการคิดแบบอเนกนัย ดังนี้

1. ความคิดริเริ่ม (Originality)

- 4 หมายถึง นำความรู้เดิมมาคิดดัดแปลงออกแบบจัดสวนในภาชนะได้โดยไม่ต้องรับการช่วยเหลือจากครู
- 3 หมายถึง นำความรู้เดิมมาคิดดัดแปลงออกแบบจัดสวนในภาชนะได้มากและต้องการความช่วยเหลือจากครูเป็นบางครั้ง
- 2 หมายถึง นำความรู้เดิมมาคิดดัดแปลงออกแบบจัดสวนในภาชนะได้แต่ต้องได้รับความช่วยเหลือจากครูบ่อยครั้ง
- 1 หมายถึง นำความรู้เดิมมาคิดดัดแปลงออกแบบจัดสวนในภาชนะได้น้อยมาก ต้องการความช่วยเหลือจากครูตลอดเวลา

2. ความคิดคล่องแคล่ว (Fluency)

- 4 หมายถึง ความสามารถในการเลือกใช้วัสดุ อุปกรณ์ พันธุ์ไม้สำหรับจัดสวนในภาชนะ โดยไม่ต้องรับการช่วยเหลือจากครู
- 3 หมายถึง ความสามารถในการเลือกใช้วัสดุ อุปกรณ์ พันธุ์ไม้สำหรับจัดสวนในภาชนะได้ และต้องการความช่วยเหลือจากครูเป็นบางครั้ง
- 2 หมายถึง ความสามารถในการเลือกใช้วัสดุ อุปกรณ์ พันธุ์ไม้สำหรับจัดสวนในภาชนะได้แต่ต้องได้รับความช่วยเหลือจากครูบ่อยครั้ง
- 1 หมายถึง ความสามารถในการเลือกใช้วัสดุ อุปกรณ์ พันธุ์ไม้สำหรับจัดสวนในภาชนะได้โดยครูต้องให้ความช่วยเหลือตลอดเวลา

3. ความคิดที่ดัดแปลง (Originality)

- 4 หมายถึง ความสามารถในการดัดแปลง ประยุกต์ใช้พันธุ์ไม้ วัสดุอุปกรณ์การจัดสวนใน ภาชนะตามแบบแปลนได้โดยไม่ต้องรับการช่วยเหลือจากครู
- 3 หมายถึง ดัดแปลง ประยุกต์ใช้พันธุ์ไม้ วัสดุอุปกรณ์การจัดสวนในภาชนะตามแบบแปลน ได้มากและต้องการความช่วยเหลือจากครูเป็นบางครั้ง
- 2 หมายถึง ดัดแปลง ประยุกต์ใช้พันธุ์ไม้ วัสดุอุปกรณ์การจัดสวนในภาชนะตามแบบแปลน ได้แต่ต้องได้รับความช่วยเหลือจากครูบ่อยครั้ง
- 1 หมายถึง ดัดแปลง ประยุกต์ใช้พันธุ์ไม้ วัสดุอุปกรณ์การจัดสวนในภาชนะตามแบบแปลน ได้โดยครูต้องให้ความช่วยเหลือตลอดเวลา

4. ความคิดละเอียดลออ (Elaboration)

- 4 หมายถึง ความสามารถในการจัดสวนในภาชนะได้อย่างละเอียดประณีตโดยไม่ต้องรับ การช่วยเหลือจากครู
- 3 หมายถึง ความสามารถจัดสวนในภาชนะได้อย่างละเอียดประณีตมากและต้องการความ ช่วยเหลือจากครูเป็นบางครั้ง
- 2 หมายถึง ความสามารถจัดสวนในภาชนะได้อย่างละเอียดประณีตแต่ต้องได้รับความ ช่วยเหลือจากครูบ่อยครั้ง
- 1 หมายถึง ความสามารถจัดสวนในภาชนะได้บ้าง โดยครูต้องให้ความช่วยเหลือ ตลอดเวลา

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

3.51-4.00	คะแนน	หมายถึง	มีระดับคุณภาพในระดับดีมาก
2.51-3.50	คะแนน	หมายถึง	มีระดับคุณภาพในระดับดี
1.51-2.50	คะแนน	หมายถึง	มีระดับคุณภาพในระดับปานกลาง
1.00-1.50	คะแนน	หมายถึง	มีระดับคุณภาพในระดับน้อย

เกณฑ์การผ่าน นักเรียนต้องได้ระดับคุณภาพระดับปานกลางขึ้นไป